

NOVÝ VÝSKUM TRESTNEJ JUSTÍCIE V ŠTYROCH EURÓPSKYCH KRAJINÁCH UKAZUJE, ŽE RÓMOVIA ČELIA ŠTRUKTURÁLNEMU RASIZMU A DISKRIMINÁCII

Brusel, 2. marca 2022: Nový výskum, ktorý dnes zverejnilo Európske centrum pre práva Rómov (ERRC), podrobne opisuje šokujúce nerovnosti v skúsenostiach Rómov v systémoch trestnej justície v Česku, Slovensku, Srbsku a Severnom Macedónsku Správa [Odmietnutá spravodlivosť: Rómovia v systéme trestnej justície](#) je súhrnným dokumentom štyroch národných výskumných správ, ktoré sú koprodukované ERRC a globálnou watchdogovou organizáciou [Fair Trials](#).

„Zistenia prezentované v tejto súhrnnej správe a v národných výskumných správach nebudú pre mnohých aktivistov za práva Rómov prekvapením,“ povedal prezident ERRC Đorđe Jovanović. „Počas našej práce v priebehu rokov, keď sme bojovali proti závažným pochybeniam polície, zlému zachádzaniu a týraniu vo väzniciach a často krát neobjektívnym súdnym procesom, sme vedeli, že systém je inštitucionálne rasistický na viacerých úrovniach. Táto správa potvrdzuje to, čo sme už tušili, ako aj predchádzajúci výskum v iných krajinách – pre Rómov je v systémoch trestnej justície v Európe veľmi málo spravodlivosti.“

Správa prispieva k už existujúcim dôkazom o systémovom rasizme voči Rómom v rámci orgánov činných v trestnom konaní a ponúka ďalšie dôkazy, že Rómovia sú s väčšou pravdepodobnosťou etnicky profilovaní a vtiahnutí do systému trestného súdnictva ako majoritné obyvateľstvo. V rámci systémov trestného súdnictva v týchto krajinách je u Rómov menej pravdepodobné, že dostanú primerané právne zastúpenie, s väčšou pravdepodobnosťou budú zadržaní vo vyšetrovacej väzbe a pravdepodobnejšie dostanú tresty odňatia slobody ako majoritné obyvateľstvo.

Jeden právnik priebehu výskumu opísal, ako predsudky a stereotypy voči Rómom poškodzujú proces spravodlivosti na všetkých úrovniach systému trestnej justície:

“V systéme trestnej justície prevláda domnienka, že trestnú činnosť páchajú len Rómovia, že sa to zhoršuje, že páchajú závažnú trestnú činnosť, čo nie je pravda. Existuje názor, že ak sú v lokalite prítomní Rómovia, úradom to prinesie veľa práce.”

Výskum ďalej potvrdzuje zistenia správy Fair Trails z roku 2020, [Odhaľovanie protirómskej diskriminácie v systémoch trestnej justície v Európe](#), ktorá bola založená na výskume v Bulharsku, Maďarsku, Rumunsku a Španielsku. Správa ukázala, že protirómsky rasizmus prítomný v spoločnosti sa zakorenil a inštitucionalizoval v systéme trestnej justície.

“Spravodlivosť nie je slepá. Protirómsky rasizmus je rozšírený a normalizovaný v systémoch trestnej justície v celej Európe a táto správa je trpezlivou pripomienkou, že pre milióny Rómov v Európe je rovnosť pred zákonom len ilúziou. – povedal Bruno Min, právny riaditeľ organizácie Fair Trials – Nečinnosť už neprichádza do úvahy a je najvyšší čas, aby vlády a EÚ tieto výzvy uznali a riešili ich priamočiaro.”

Národné výskumy realizované v Česku, Slovensku, Srbsku a Severnom Macedónsku budú zverejnené v dvoch dodatočných správach neskôr v tomto roku.

Táto súhrnná správa *Odmietnutá spravodlivosť: Rómovia v systéme trestnej justície* je dostupná on-line v anglickom jazyku na adrese:

http://www.errc.org/uploads/upload_en/file/5357_file1_justice-denied-roma-in-the-criminal-justice-system.pdf

Pre viac informácií alebo dohodnutie si rozhovoru kontaktujte:

Marek Baláž (rozhovor v slovenčine)
Director of Operations
European Roma Rights Centre
marek.balaz@errc.org

Bernard Rorke (rozhovor v angličtine)
Advocacy & Policy Manager
European Roma Rights Centre
bernard.rorke@errc.org
+36 30 914 3065